

TBMM

(S. Sayısı: 709)

**Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
ve Gürcistan Enerji Bakanlığı Arasında Türkiye-Gürcistan
Elektrik Enterkonneksiyonlarının Geliştirilmesi Hakkında
Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna
Dair Kanun Tasarısı ile Dışışleri Komisyonu Raporu (1/780)**

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas olarak da Dışışleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

23/11/2009

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1777/4647

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı’nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu’nca 16/11/2009 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Gürcistan Enerji Bakanlığı Arasında Türkiye-Gürcistan Elektrik Enterkonneksiyonlarının Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan enerji bakanları arasında 13 Eylül 2007 tarihinde Ankara’da imzalanan Mutabakat Zaptı ile Karadeniz Bölgesel İletim Planlama Projesi çerçevesinde yürütülen çalışmalar doğrultusunda öngörülen yaklaşık 150 km uzunluğundaki 400 kV’luk Borçka-Akhalsikhe Elektrik İletim Hattı (EİH) ile Akhalsikhe’de bir DC Back-to-Back istasyonu tesisi, mevcut 220 kV Batum-Hopa iletim hattının kapasitesini artırmak üzere Batum’da bir DC Back-to-Back istasyonu tesisi, Paravani HPP-Kars arasında bir yüksek gerilim hattı ile Gürcistan tarafında DC Back-to-Back istasyonu tesisi ve ülkemiz sınırları içinde uygun bir merkez ile Batum arasında yeni bir yüksek gerilim hattı tesisinin kurulması öngörülmüştür.

13 Eylül 2007 tarihli Mutabakat Zaptında öngörülen hususlar doğrultusunda her iki ülkenin elektrik iletim sistemi işleticileri arasında başlatılan çalışmalarda varılan mutabakat çerçevesinde yapılan öncelik sırası dikkate alınmak suretiyle gerçekleştirilmesi kararlaştırılan tesisler ile ilgili olarak her iki ülkenin enerji bakanları arasında 29 Temmuz 2009 tarihinde Ankara'da imzalanan Mutabakat Zaptı ile de 400 kV.'luk Borçka-Akhaltsikhe Elektrik İletim Hattı (EİH) ile Gürcistan'da DC Back-to-Back istasyonu ile ilgili ihale sürecinin 2012 yılının Mayıs ayında tamamlanması öngörülmektedir. Söz konusu Elektrik İletim Hattının 1000 MW kapasitede olması ve bu hat üzerinden 2012 yılında 650 MW seviyesine kadar elektrik transferi yapılması ve bu miktarın 1000 MW seviyesine kadar yükseltilmesi öngörülmektedir.

Mutabakat Zaptının ayrıca iki ülke arasında ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesine de katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

22 Mart 2011

Esas No.: 1/780

Karar No.: 196

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 23/11/2009 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlık tarafından 1/12/2009 tarihinde tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Gürcistan Enerji Bakanlığı Arasında Türkiye-Gürcistan Elektrik Enterkonneksiyonlarının Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 16/3/2011 tarihli 24 üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve TEİAŞ temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde, Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Gürcistan Enerji Bakanlığı Arasında Türkiye-Gürcistan Elektrik Enterkonneksiyonlarının Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının, 400 kV.'luk Borçka-Akhaltsikhe Elektrik İletim Hattı ile Gürcistan'da DC Back-to-Back istasyonu ile ilgili ihale sürecinin 2012 senesinin Mayıs ayında tamamlanabilmesi amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Gürcistan'ın büyük miktarda hidrolik potansiyelinin bulunduğu ve Mutabakat Zaptı'nın Gürcistan'daki hidrolik potansiyelin yeni iletim hatlarının tesisi ile Ülkemize aktarılmasını amaçladığı,

- Mutabakat Zaptı'na konu elektrik iletim hattının 1000 MW kapasitede olmasının, bu hat üzerinden 2012 senesinde 650 MW seviyesine kadar elektrik transferi yapılmasının ve bu miktarın zaman içinde 1000 MW seviyesine kadar yükseltilmesinin planlandığı,

- Bu hattın gerçekleştirilmesiyle sadece Gürcistan ile değil, Gürcistan'ın enterkonnekte olduğu Azerbaycan'dan da enerji ithalatının mümkün olabileceği

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Metin Yılmaz</i>	<i>Mehmet Çerçi</i>
Karabük	Bolu	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Pazarıcı</i>	<i>Onur Öymen</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>
Balıkesir	Bursa	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Canan Kalsın</i>	<i>Mehmet Ufuk Uras</i>	<i>Abdullah Çalışkan</i>
İstanbul	İstanbul	Kırşehir
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Tuğcu</i>	<i>Mehmet Şahin</i>	<i>Necip Taylan</i>
Kütahya	Malatya	Tekirdağ

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ ENERJİ VE TABİİ
KAYNAKLAR BAKANLIĞI VE GÜRCİSTAN
ENERJİ BAKANLIĞI ARASINDA TÜRKİYE-
GÜRCİSTAN ELEKTRİK ENTERKONNEKSİ-
YONLARININ GELİŞTİRİLMİŞİ HAKKINDA
MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TASARISI**

MADDE 1- (1) 29 Temmuz 2009 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Gürcistan Enerji Bakanlığı Arasında Türkiye-Gürcistan Elektrik Enterkonneksiyonlarının Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ ENERJİ VE TABİİ
KAYNAKLAR BAKANLIĞI VE GÜRCİSTAN
ENERJİ BAKANLIĞI ARASINDA TÜRKİYE-
GÜRCİSTAN ELEKTRİK ENTERKONNEKSİ-
YONLARININ GELİŞTİRİLMİŞİ HAKKINDA
MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

M. Z. Çağlayan

Devlet Bakanı

S. A. Kavaf

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Ö. Dinçer

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. Arınç

Devlet Bakanı

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

F. Çelik

Devlet Bakanı V.

M. Şimşek

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

N. Çubukcu

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı V.

F. N. Özak

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Babacan

Devlet Bakanı

F. N. Özak

Devlet Bakanı

E. Bağış

Adalet Bakanı

S. Ergin

Dışişleri Bakanı V.

M. Aydın

Bayındırlık ve İskân Bakanı

M. Demir

Tarım ve Köyışleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

T. Yıldız

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
VE GÜRCİSTAN ENERJİ BAKANLIĞI
ARASINDA
TÜRKİYE - GÜRCİSTAN ELEKTRİK ENTERKONNEKSİYONLARININ
GELİŞTİRİLMESİ HAKKINDA
MUTABAKAT ZAPTI

Sayın Bakan Taner YILDIZ başkanlığındaki Türkiye Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı temsilcileri ve Sayın Bakan Alexandar KHETAGURI başkanlığındaki Gürcistan Enerji Bakanlığı temsilcileri (bundan böyle sırasıyla, ayrı ayrı Türk Tarafı ve Gürcistan Tarafı ve birlikte “Taraflar” olarak anılacaktır) Türkiye ve Gürcistan arasındaki enterkoneksiyonları geliştirmek için birincil tedbirleri tartışmak amacıyla 29 Temmuz 2009 tarihinde Ankara’da bir araya gelmişler ve;

- “Karadeniz Bölgesel İletim Planlama Projesi” kapsamında gerçekleştirilen; yeni 400 kV Akhaltsikhe – Borçka iletim hattının ve Akhaltsikhe’deki DC Back to Back istasyonunun yapımının Türkiye ile Gürcistan arasındaki mevcut enterkoneksiyona yönelik en uygulanabilir gelişme olduğunu belirten çalışmaların katkısını benimseyerek ve takdirle karşılayarak,
- ENTSO-E’nin (Mülga UCTE) koordinasyonu altında Türkiye Elektrik Sisteminin Avrupa Elektrik Sistemiyle senkron bağlantıdan kaynaklanan kısıtları kabul ederek,
- 13 Eylül 2007 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasındaki Enterkoneksiyon Hakkında Mutabakat Zaptı”na, yansıyan vizyon ve görüş birliğinin taraflar arasındaki işbirliğini derinleştirdiği ve elektrik sistem operatörleri tarafından elektrik projelerinin uygulanmasını kolaylaştırdığını göz önünde bulundurarak,
- 400 kV’luk Akhaltsikhe – Borçka elektrik iletim hattı sınır geçiş noktasının Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasındaki Enterkoneksiyon Hakkında Mutabakat Zaptı ve 31 Ağustos 2007 tarihli Toplantı Tutanağı hükümlerine göre belirlendiğini kabul ederek,

aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

1. Taraflar, 1000 MW kapasitede çalışacak 400 kV’luk yeni Akhaltsikhe – Borçka elektrik iletim hattının yapımı için Gürcistan ve Türkiye tarafındaki Sistem Operatörlerini (GSE-TEİAŞ) desteklemeye devam edeceklerdir. İletim hattı üzerinden transfer edilen net enerji, 2012 yılında 650 MW kapasiteye ve ülkelerin enerji talebi gelişimine göre ileride 1000 MW’a çıkarılacaktır.
2. Taraflar, GSE ve TEİAŞ arasında imzalanacak olan “Tesis Anlaşması” hükümlerine göre yukarıda bahsedilen, DC Back to Back istasyonunu da kapsayan, 400 kV’luk iletim tesislerinin yapımının 2009 yılında başlatılması ve 2012 yılı Mayıs ayında tamamlanmasını izleyeceklerdir. Bu Tesis Anlaşmasının iki ay içinde imzalanması gerekmektedir.

3. Taraflar, bölgesel enerji ticareti araçlarından biri olarak kabul edilen bu yeni iletim tesislerinin ekonomik ve ticari işletmeciliğini serbest rekabete dayalı olarak, üçüncü taraf katılım prensiplerine ve ulusal elektrik piyasa mevzuatlarına uygun olarak yapılmasını temin edeceklerdir.
4. Taraflar, aralarında imzaladıkları 26 Eylül 2009 tarihli “Elektrik Alış – Satış Protokolü” ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. (TETAŞ) ile LLC Acara Elektrik Şirketi (13 Eylül 2007 tarihili ek sözleşme ile Gürcistan JSC Energy-Pro Şirketi haline dönüştürülen) arasında 30 Ekim 2006 tarihinde imzalanan “Elektrik Alış-Verişi Sözleşmesi” koşullarına dayalı olarak, halihazırda mevcut hat (Batum – Hopa) üzerinden yapılan elektrik alış-veriş miktarının artırılmasını teşvik edeceklerdir.

Bu Mutabakat Zaptı, tarafların yasa ve yönetmelikleriyle ilgili gerekli bütün prosedürleri tamamladıklarının yazılı olarak bildirim tarihinde yürürlüğe girecektir.

Bu Mutabakat Zaptı 29 Temmuz 2009 tarihinde, Ankara’da, İngilizce iki orijinal kopya olarak imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı adına

Gürcistan
Enerji Bakanlığı adına

Taner YILDIZ
Bakan

Alexander KHETAGURI
Bakan

